चालू घडामोडी - २०२४ (मार्च)

- महाराष्ट्राचे मुख्य निवडणूक आयुक्त अधिकारीपदी एस.चौकलिंगम यांची नियुक्ती करण्यात आली आहे.
- प्रो कबड्डीच्या दहाव्या हंगामात पुणेरी पलटण ने हरियाणा स्टिलर्सला मात देत प्रो कबड्डीच्या विजयाची ट्रॉफी जिंकली आहे.
- भारतात सेमीकंडक्टर तयार करण्यासाठी 'टाटा' गुजरातमध्ये उभारणार पहिला प्लांट.
- भारताचे पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी तमिळनाडू या राज्यात देशातील पहिल्या स्वदेशी ग्रीन हायड्रोजन जल मार्गाचे उद्घाटन केले आहे.
- भारत देश जगातील दुसऱ्या क्रमांकाचा कच्चा पोलाद उत्पादक देश आहे.
- 2023 चा उस्ताद बिस्मिल्ला खाँ युवा पुरस्कार ऋतुजा बागवे या मराठी अभिनेत्रीला जाहीर झाला आहे.
- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या हस्ते राज्यातील यवतमाळ येथे "पंडित दीनदयाल उपाध्याय" यांच्या पूर्णाकृती पुतळ्याचे अनावरण करण्यात आले आहे.
- देशातील पहीले AI केंद्र नागपूर या ठिकाणच्या भारतीय महिती तंत्रज्ञान संस्थेमध्ये स्थापन करण्यात आले आहे.
- 1991 वर्षा पासून दरवर्षी भौतिशास्त्रातील संशोधना जी डी बिर्ला पुरस्कार प्रदान करण्यात येतो. 2023 चा जी डी बिर्ला पुरस्कार 'अदिती सेन डे' यांना जाहीर झाला आहे.

नोबेल पारितोषिक 2023 विजेते

- भौतिकशास्त्रातील नोबेल पारितोषिक 2023
- 1] फेरेंक क्रॉस्ज
- 2] पियरे एगोस्टिनी
- 3] एनीएल' हुइलिय

- फिजीऑलॉजी किंवा वैद्यकशास्त्रातील नोबेल पारितोषिक 2023
- 1] डू वीसमैन
- 2] कैटालिन कारिको

- रसायनशास्त्रातील नोबेल पारितोषिके 2023
- 1] एलेक्सी एकिमोव
- 2] मौंगी जी बावेंडी
- 3] लुईस ई ब्रूसहुइलियर

- नोबेल शांतता पुरस्कार 2023
- 1] नर्गिस मोहम्मदी

साहित्यातील नोबेल पारितोषिक 2023

- 1] जॉन फॉसे
- (मुळात हा पुरस्कार भौतिकशास्त्र, रसायनशास्त्र, वैद्यकशास्त्र, मानसशास्त्र, साहित्य आणि शांतता या क्षेत्रांत दिला जातो.)

Note :- भारत देशात आतापर्यंत एकूण 10 व्यक्तींना नोबेल पुरस्कार प्राप्त झाला आहे.

- मेघालय राज्यात 'चापचार कुट उत्सव' साजरा करण्यात आला.
- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या हस्ते झारखंडमधील धनबाद येथे 'सिंद्री खत प्रकल्पा'चे उद्घाटन करण्यात आले.
- महाराष्ट्र राज्याच्या अंतरिम अर्थसंकल्पामध्ये राज्यात 'देवनार' येथे लेदर पार्क उभारण्याची घोषणा करण्यात आली आहे..
- विशाखापट्टणम येथे भारत आणि मलेशिया यांच्यात 'समुद्र लक्ष्मण' सरावाचे आयोजन करण्यात आले आहे.
- नरेंद्र मोदी वाराणसीतून तर अमित शाह गांधीनगरमधून 2024 च्या 18 व्या लोकसभा निवडणूक रिंगणात उतरणार आहेत.
- भारत-जपान सैन्याने संयुक्त सराव "धर्म - गार्डियन" युध्दाभ्यास राजयस्थान मध्ये सुरू केला आहे.
- भारतीय रिझर्व्ह बँकेचा 2024 GDP वाढीचा अंदाज 7% आहे
- कोलकाताच्या हुगळी नदीमधील बोगद्यातून धावणाऱ्या देशातील पहिल्या अंडरवॉटर मेट्रोचे उद्घाटन पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी केले आहे.
- गर्भपाताचा अधिकार आपल्या घटनेत समाविष्ट करणारा फ्रान्स हा जगातील पहिला देश ठरला आहे.
- भारतातील पहिले 'राष्ट्रीय डॉल्फिन संशोधन केंद्र' पाटणा, बिहार येथे स्थापन करण्यात आले आहे.
- झारखंड राज्य सरकार अलीकडेच विधवा पुनर्विवाह प्रोत्साहन योजना सुरू केली आहे
- 7 मार्च हा दिवस भारतात राष्ट्रीय जन औषधी दीन साजरा करण्यात येतो.
- महाराष्ट्र राज्याचे 8 मार्च 2024 ला 4 थे महिला धोरण जाहीर
- स्वत:चा OTT प्लॅटफॉर्म तयार करणारे केरळ हे देशातील पहिले राज्य बनले आहे (नाव : C-Space)
- नुकतेच पेरू देशात डेंग्यू च्या प्रसारामुळे देशात आरोग्य आणीबाणी जाहीर करण्यात आली आहे.
- अजय माणिकराव खानविलकर यांची भारताचे दुसरे लोकपाल म्हणून नियुक्ती करण्यात आली (पिनाकी चंद्रघोष - भारताचे पहिले लोकपाल)
- तमिळनाडू मधील कराईवेट्टी अभयारण्याला रामसर स्थळाचा दर्जा (आता भारतात एकूण 80 रामसर स्थळे झाली आहेत (भारतात सर्वधिक रामसर स्थळ तमिळनाडू मध्ये 16 आहेत)

- महाराष्ट्रात 3 रामसर स्थळे आहेत. (नांदूर-मध्यमेश्वर / लोणार सरोवर / ठाणे फ्लेमिंगो अभयारण्य)
- महाराष्ट्र शासनाचा महा गौरव पुरस्कार 2024 हा निखिल वाघ यांना मिळाला आहे
- सुधा मूर्ती यांची राज्यसभेसाठी नामांकन पंतप्रधान मोदींनी आंतरराष्ट्रीय महिला दिनी जाहीर केले.
- तामिळनाडू राज्य सरकारने कुटुंबांच्या उन्नतीसाठी 'नींगल नलामा योजना' सुरू केली आहे.
- यशवंतराव चव्हाण सेंटरचा 2023 चा राष्ट्रीय पुरस्कार सौम्या डॉ. स्वामिनाथन यांना जाहीर झाला आहे.
- रॉयल चॅलेंजर्स बंगळुरूने IPL 2024 पूर्वी रॉयल चॅलेंजर्स बेंगळुरू असे आपले नाव बदलले
  बंगळुरू ऐवजी > बेंगळुरू असे नाव
- गोरसम कोरा महोत्सव - भारत आणि भूतान यांच्यातील चिरस्थायी मैत्रीचे प्रतीक असलेला गोरसम कोरा उत्सव 7 मार्च रोजी सुरू झाला आणि या वर्षी 10 मार्च रोजी संपला. (हे अरुणाचल प्रदेशच्या झेमिथांग व्हॅलीमध्ये न्यानमजांग चू नदीकाठी आयोजित केले जाते.)
- कोचरब आश्रम- दांडी यात्रेच्या 94 व्या वर्धापन दिनानिमित्त पंतप्रधानांनी अलीकडेच गुजरातमधील अहमदाबाद येथे पुनर्विकसित कोचरब आश्रमाचे उद्घाटन केले. (दक्षिण आफ्रिकेतून भारतात परतल्यानंतर 1915 मध्ये महात्मा गांधींनी स्थापन केलेला हा पहिला आश्रम होता)
- ICC Player of the Month ' फेब्रुवारी महिन्यातील सर्वोत्कृष्ट खेळाडु म्हणुन यशस्वी जयस्वाल याची निवड झाली आहे .
- राम मंदिर ची आरती रोज आता 6.30 ला DD NATIONAL ला दाखवली जाणार आहे
- दरवर्षी मार्च महिन्यातील दुसऱ्या बुधवारी "No smoking day" साजरा करण्यात येतो.
- महाराष्ट्र राज्यात 100 महाविद्यालयात कौशल्य विकास केंद्राची सुरुवात करण्यात येणार आहे.
- ज्ञानेश कुमार आणि सुखबीर सिंह संधू हे निवडणूक आयोगाचे नवे आयुक्त, पंतप्रधानांच्या समितीने केली निवड.
- चंदीगडमध्ये 'खेलो इंडिया रायझिंग टॅलेंट आयडेंटिफिकेशन' (KIRTI) कार्यक्रमाचे उद्घाटन करण्यात आले आहे.
- अरुणाचल प्रदेशातील तवांग जिल्ह्यातील गेमिथांग येथे 'गोरसम कोरा महोत्सव' साजरा करण्यात आला.

2024 चे काही महत्वाचे विजेते संघ

1. ⭐ खेलो इंडिया पॅरा गेम्स :- हरियाणा
2. ⭐ खेलो इंडिया युथ गेम्स : महाराष्ट्र
3. ⭐ खेलो इंडिया विंटर गेम्स : सेना(Army)
4. ⭐ खेलो इंडिया युनिव्हर्सिटी गेम्स: चंदीगड युनिव्हर्सिटी

निवडणूक आयोग (केंद्र सरकार)

© ⭐ स्थापना : 25 जानेवारी 1950

© ⭐ सदस्य कार्यकाळ : 6 वर्षे / वयाची 65 वर्षे

© ⭐ सध्याचे मुख्य निवडणूक आयुक्त : राजीव कुमार

© ⭐ पहिले मुख्य निवडणूक आयुक्त : सुकुमार सेन

© ⭐ पहिली महिला निवडणूक आयुक्त : रमा देवी

- देशातील सर्वात उंच हवामान टॉवर: भोपाळ मध्ये बनवण्यात आला आहे 72 मीटर उंची आहे
- 2023 पद्मश्री पुरस्कार विजेते कपिलदेव प्रसाद यांचे निधन झाले त्यांच्या बावन बुटी कले बद्दल (हाताने साडी विणणे) त्यांना पद्मश्री देण्यात आला होता.
- मुंबई संघाने अजिंक्य रहाणे च्या नेतृत्वाखाली 42 व्यांदा रणजी चषक क्रिकेट स्पर्धेचे विजतेपद पटकावले.
- रणजी चषक क्रिकेट स्पर्धा 2023-24 मध्ये तनुष कोटियन ला सर्वोत्तम खेळाडूचा पुरस्कार मिळाला आहे.
- केंद्रीय निवडणूक आयोगाने प्रसिध्द केलेल्या निवडणुक रोख्यांच्या यादीनुसार भाजपा या राजकीय पक्षाला सर्वाधिक देणगी मिळाली आहे. (बॉन्ड घोटाळा)
- अमेरिकेच्या धर्तिवर भारत आणि ब्राझील या देशात टू प्लस टू चर्चेचे आयोजन करण्यात आले.
- जगातील सर्वात ताकदवान यान स्टारशिप ची यशस्वी चाचणी SPACE- X या खाजगी अवकाश कंपनीने घेतली आहे.
- मानव विकास निर्देशांक 2022 मध्ये 193 देशांच्या यादीत भारत देश 134 व्या क्रमांकावर आहे. (मानव विकास निर्देशांक UNDP ही संस्था जाहीर करते.)
- किनवट तालुक्यातील भंडारवाडी या गावाची मराठवाड्यातील पहिले मधाचे गाव म्हणून निवड करण्यात आली आहे. (राज्यातील हे चौथे मधाचे गाव आहे. मांघर / पाटगांव /)
- 'राष्ट्रीय लसीकरण दिन' दरवर्षी 16 मार्च रोजी साजरा केला जातो. (16 मार्च 1955 पासून राष्ट्रीय लसीकरण दिवस साजरा करण्यात येतो आहे.)
- गृह मंत्रालयाने नागरिकत्व सुधारणा कायदा, 2019 अंतर्गत अर्ज करण्यासाठी 'CAA-2019' मोबाइल ॲप लॉंच केले आहे.
- देशभरात सात टप्प्यांत 18 व्या लोकसभेसाठी मतदान होणार आहेत. (18 व्या लोकसभा निवडणुकीमध्ये पाच टप्प्यांत महाराष्ट्रातील 48 जागांसाठी मतदान होणार आहे.)
- समाजसेवेतील अमूल्य योगदानासाठी रतन टाटांचा पी. व्ही नरसिंह राव पुरस्काराने सन्मानीत करण्यात आले.

- भारतातील पहिला पाम तेल प्रक्रिया प्रकल्प अरुणाचल प्रदेशमध्ये सुरू झाला आहे.
- चेन्नई सुपकिंग्ज पुरुष IPL संघाचे नेतृत्व (कॅप्टन्सी) ऋतुराज गायकवाड करणार आहे.
- ज्येष्ठ गायिका लता मंगेशकर यांच्या स्मृ िदिनानिमित्त देण्यात येणारा दीदी पुरस्कार विभावरी आपटे यांना प्रदान करण्यात आला आहे.
- आंतरराष्ट्रिय वन दिन 2024 ची थीम " वन आणि नवसंशोधन: चांगल्या जगासाठी नवीन उपाय' आहे.
- ब्राझील देशातील 'रियो डी जेनेरो' येथे या दशकातील सर्वाधिक (62.3°C) तापमानाची नोंद झाली आहे.
- जागतिक आनंदी अहवाल 2024 नुसार 143 देशाच्या यादीत भारताचा 126 वा क्रमांक आहे. (फिंनलेंड प्रथम क्रमांक)
- मानव तस्करी रोखण्यासाठी राष्ट्रीय महिला आयोगाने "भारतीय रेल्वे" सोबत करार केला आहे.
- 'मेगन' हे चक्रीवादळ ऑस्ट्रेलिया या देशात आले आहे.
- तिसऱ्या लोकशाही परिषदेचे आयोजन दक्षिण कोरिया या देशात करण्यात आले आहे.
- भारताचे पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांना भूतान देशाच्या 'ऑर्डर ऑफ द डुक ग्याल्पो' या सर्वोच्च पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले आहे. (पंतप्रधान नरेंद्र मोदी हे भूतान देशाचा सर्वोच्च पुरस्कार मिळणारे पाहिले विदेशी व्यक्ती ठरले आहेत.)
- बिहार राज्यात सुपौल जिल्ह्यात कोशी नदीवर देशातील सर्वात लांब पुल बांधण्यात येत आहे. (बिहार राज्यात 10.2km लांबीचा देशातील सर्वात लांब पूल बांधण्यात येत आहे.)
- इस्रो कडून भारताच्या पहिल्या पुष्पक या स्वदेशी अवकाश यानाचे दुसऱ्यांदा यशस्वी लँडिंग करण्यात आले आहे. (इस्रो ने पुष्पक या अवकाश यानाची यशस्वी चाचणी कर्नाटक राज्यातील चीत्रदुर्ग या हवाई तळावरून घेतली आहे.)
- हैती या देशात सुरू असलेल्या हिंसाचारातून भारतीयांची सुटका करण्यासाठी भारत सरकारने 'ऑपरेशन इंद्रावती' राबविण्याचा निर्णय घेतला आहे.
- भारतातील पहिले एकात्मिक तेल पाम प्रक्रिया युनिट अरुणाचल प्रदेश या राज्यात सूरू करण्यात आले आहे.
- त्रीनेत्र 2.0 हे ॲप उत्तर प्रदेश राज्याच्या पोलिस दलाने लाँच केले आहे.
- भारत सरकारने 2025 वर्षापर्यंत क्षयरोग निर्मूलन करण्याचे ध्येय ठेवले आहे.
- आयपीएल क्रिकेट स्पर्धेच्या इतिहासात 900 चौकार आणि षटकार मारणारा शिखर धवन हा पहिला फलंदाज ठरला आहे.
- जगातील सर्वात मोठ्या डॉल्फिन चा सांगाडा पेरू या देशात सापडला आहे.
- भारताचे चांद्रयान-3 यान चंद्राच्या दक्षिण ध्रुवावर ज्या ठिकाणी यशस्वी लँडिंग झाले. त्या ठिकाणाला 'शिवशक्ती' नाव देण्यात आले आहे. (आंतरराष्ट्रिय खगोलशास्त्रीय संघटनेनं मंजुरी दिली.)

IPL महत्वाचे प्रश्न आणि महत्वाचे रेकॉर्ड

- रोहित शर्मा मुंबई संघाकडून 200 सामने खेळणारा पहिला क्रिकेटपटू ठरला आहे.
- एका संघाकडून 200 आयपीएल सामना खेळणारा रोहित शर्मा हा विराट कोहली (RCB-239) आणि महेंद्रसिंग धोनी (CSK-222) यांच्यानंतरचा तिसरा क्रिकेटपटू ठरला.
- अभिषेक शर्मा हैदराबादकडून केवळ 16 चेंडूत सर्वांत वेगवान अर्धशतक झळकावताना ट्रॅविस हेडचा याच सामन्यातील 18 चेंडूतील विक्रम मोडला
- हार्दिक पांड्या मुंबईकडून 100 षटकार मारणारा किएरॉन पोलार्ड (223), रोहित शर्मा (210) यांच्यानंतरचा तिसरा फलंदाज ठरला.
- हैदराबाद वि. मुंबई लढतीत आयपीएलच्या एका सामन्यातील सर्वाधिक 38 षटकारांचा विक्रम नोंदला गेला.
- IPL मध्ये सर्वाधिक 277 धावा करणारा सनराईज हैदराबाद पहिला संघ ठरला आहे.
- IPL मध्ये SRH संघानंतर सर्वाधिक 263 धावा करणारा रॉयल चॅलेंजर्स बंगळुरू हा दुसरा संघ ठरला आहे.
- हैद्राबाद संघाचा खेळाडू अभिषेक शर्मा याने आयपीएल मध्ये सर्वात कमी 16 चेंडूमध्ये अर्धशतक करण्याचा विक्रम केला आहे.

- सध्या एका मालवाहू जहाजाच्या धडकेमुळे चर्चेत असलेला फ्रान्सिस स्कॉट की पूल अमेरिका देशात आहे.
- उत्तराखंड राज्यातील चीपको आंदोलनाला 50 वर्षे पूर्ण झाले आहेत.
- भारताच्या लोकपाल पदी नुकतीच ऋतुराज अवस्थी, पंकज कुमार, अजय तिर्की या तीन सदस्यांनी शपथ घेतली.
- इंटरनॅशनल अस्ट्रोलॉजिकल युनिट ने एका लघुग्रहाला जयंत मूर्ती या भारतीय शास्त्रज्ञाचे नाव दिले आहे.
- आयपीएस अधिकारी सदानंद दाते हे NIA मध्ये नियुक्ती झालेले महाराष्ट्र कॅडर चे दुसरे अधिकारी ठरले आहेत. (आयपीएस अधिकारी सदानंद दाते हे NIA च्या महासंचालक पदावर 2026 पर्यंत राहणार आहेत.)
- विजय जैन यांना प्रतिष्ठित "टाइम्स पॉवर आयकॉन 2024 पुरस्कार"
- सौदी अरेबिया पहिल्यांदा मिस युनिव्हर्स स्पर्धेत सहभागी होणार आहे. (मिस युनिव्हर्स स्पर्धा 18 सप्टेंबर रोजी मेक्सिकोमध्ये होणार आहे.)
- जमनलाल बजाज फेअर बिझनेस प्रॅक्टीस पुरस्कार हा सन्मान मिळवणारी "पी. एन. जी ज्वेलर्स" महाराष्ट्र राज्यातील पहिली सराफी पेढी ठरली आहे.

- पॅरा पॉवरलिफ्टींग वर्ल्ड कप 2024 चे आयोजन " "या देशात करण्यात आले आहे.
- पॅरा पॉवरलिफ्टींग वर्ल्ड कप 2024 मध्ये भारताच्या विनय कुमार या खेळाडूने 59 वयोगटात सुवर्ण पदक पटकावले आहे.
- 30 मार्च हा दिवस राजस्थान या राज्याचा स्थापना दिन म्हणून साजरा केला जातो.
- आंतरराष्ट्रिय शून्य कचरा दिवस 30 मार्च रोजी साजरा केला जातो.
- स्टार इस्टेटचे व्यवस्थापकीय संचालक श्री विजय जैन यांना प्रतिष्ठित टाइम्स पॉवर आयकॉन 2024 पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले.
- भारताचा फुटबॉल पटू सुनिल छेत्री याने भारतासाठी 150 वा अंतरराष्ट्रीय फुटबॉल सामना खेळला आहे.

स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शन केंद्र
ध्येयवेड्या स्पर्धकांना समर्पित ..

शब्दसंकलन - अविनाश चुंबळे

आधिक महितीसाठि संकेतस्थळाला भेट द्या
www.mpscshort.in